

บทที่ 4

กฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง กับการร่วมเดินทางไปในเส้นทางเดียวกัน

4.1 กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการเศรษฐกิจสำหรับยุโรปแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Economic Commission for Europe หรือ UNECE) ได้จัดทำอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสัญญาเกี่ยวกับการขนส่งผู้โดยสารและสัมภาระทางถนนระหว่างประเทศ (UN Convention on the Contract for the International Carriage of Passengers and Luggage by Road 1973) หรือ CVR 1973 โดยมีรัฐสมาชิกในยุโรปจำนวน 56 รัฐ เช่น เยอรมนี อิตาลี สเปน สหราชอาณาจักรลงนามผูกพันในอนุสัญญาดังกล่าว¹

หลักเกณฑ์ที่มีสาระสำคัญตามกฎหมายฉบับนี้

ก) ขอบเขตการใช้บังคับ (มาตรา 1)

อนุสัญญานี้ให้ใช้บังคับกับทุกสัญญาสำหรับการขนส่งผู้โดยสารและสัมภาระในยานพาหนะบนถนนเมื่อสัญญากำหนดว่าจะใช้การขนส่งในดินแดนของรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐและที่สถานที่ออกเดินทางหรือสถานที่ปลายทาง หรือทั้งสองสถานที่เหล่านี้ จะตั้งอยู่ในอาณาเขตของรัฐภาคีโดยไม่คำนึงถึงสถานที่ของที่อยู่อาศัยและสัญชาติของบุคคล

ข) ความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง (มาตรา 11)

ผู้ขนส่งจะต้องรับผิดชอบต่อความสูญหายหรือความเสียหายที่เกิดจากการเสียชีวิตหรือบาดเจ็บหรือจากโศกอื่น ๆ หรือได้รับบาดเจ็บทางจิตใจที่เกิดกับผู้โดยสารที่เป็นผลมาจากการเกิดอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งและที่เกิดขึ้น ในขณะที่ผู้โดยสารอยู่ภายในยานพาหนะหรือจะเข้าสู่หรือการลงจากยานพาหนะหรือที่เกิดขึ้นในการเกี่ยวข้องกับการโหลดหรือขนถ่ายสัมภาระ

---

¹UNECE, Member States and Member States Representatives, Retrieved on 7 June 2018,[Online] from: http://www.unece.org/oes/nutshell/member_States_representatives.html

ผู้ขนส่งจะถูกปลดออกจากความรับผิดชอบนี้ หากเกิดอุบัติเหตุที่เกิดจากสถานการณ์ที่ผู้ขนส่งได้ใช้ความระมัดระวังดีแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่ไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงและไม่สามารถที่จะป้องกันได้

ค) ข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง (มาตรา 13)

ผู้ขนส่งจะรับผิดชอบในความเสียหายโดยรวมโดยในกรณีที่เกิดขึ้น โดยสถานการณ์เหมือนกันไม่เกิน 250,000 ฟังก์สำหรับผู้เสียหายแต่ละคน

ภายใต้บทบัญญัติของอนุสัญญา ผู้ขนส่งจะมีความรับผิดชอบสำหรับการชดเชยในส่วนของความสูญหายหรือเสียหายบางส่วนหรือในส่วนของความเสียหายของกระเป๋าเดินทาง, การชดเชยดังกล่าวจะมีสิทธิเรียกร้องในจำนวนเงินเท่ากับจำนวนเงินของการสูญหายหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง แต่จะไม่เกิน 500 ฟังก์สำหรับกระเป๋าเดินทางแต่ละชิ้น และไม่เกิน 2,000 ฟังก์สำหรับผู้โดยสารแต่ละคน (มาตรา 16)

หากการสูญหายหรือความเสียหายที่เป็นผลมาจากการประทุพผิตโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยผู้ขนส่งหรือบุคคลซึ่งเขาต้องรับผิดชอบ ผู้ขนส่งจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากบทบัญญัติของอนุสัญญา ซึ่งยกเว้นความรับผิดชอบของเขาทั้งหมดหรือบางส่วน หรือ จำกัดความเสียหายของผู้ขนส่ง (มาตรา 18)

ง) อายุความฟ้องคดี (มาตรา 22)

ระยะเวลาฟ้องคดีที่ผู้ส่งจะฟ้องผู้ขนส่งสำหรับความเสียหายที่เกิดจากการเสียชีวิต หรือบาดเจ็บ หรือ กรณีอื่น ๆ ที่เป็นการบาดเจ็บทางร่างกาย หรือจิตใจ ต้องไม่เกิน 3 ปี

ระยะเวลาฟ้องคดีที่ผู้ส่งจะฟ้องผู้ขนส่งสำหรับการทุพพิกขน์ การสูญหายหรือความเสียหายจะนับแต่วันที่ได้อุ้ แต่ต้องไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่เกิดอุบัติเหตุ

4.2 กฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง

4.2.1 พระราชบัญญัติการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ.2557

เหตุผลที่มีการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้คือ ประเทศไทยยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับแก่สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ส่ง ผู้ขนส่ง ผู้รับตราส่ง และบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับ

ขนของทางถนนระหว่างประเทศ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก ด้านการค้าและการขนส่งระหว่างประเทศและเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศที่ไทยลงนามเป็นภาคีตาม CVR 1973 ดังกล่าว ในขณะที่การรับขนของทางถนนระหว่างประเทศได้เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากประเทศไทยได้ขยายความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนกับต่างประเทศออกไปอย่างกว้างขวาง สมควรให้มีกฎหมายกำหนดลัทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศเป็นการเฉพาะเพื่ออำนวยความสะดวกทางด้านการค้าและการขนส่งระหว่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้ผู้ประกอบการรับขนของทางถนนของประเทศไทยสามารถแข่งขันในการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศได้มากขึ้น²

หลักเกณฑ์ที่มีสาระสำคัญตามกฎหมายฉบับนี้

ก) ขอบเขตการใช้บังคับ

กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับแก่การรับขนทางอากาศระหว่างประเทศเพื่อสินค้า ราววัล รวมถึงการรับขนทางอากาศระหว่างประเทศแบบให้เปล่าที่ดำเนินการโดยบุคคล ซึ่งประกอบการรับขนทางอากาศเพื่อพาณิชย์เป็นทางค้าปกติ แต่ไม่ใช้บังคับแก่การรับขนไปรษณีย์ภัณฑ์ ซึ่งผู้ขนส่ง ต้องรับผิดชอบเป็นการเฉพาะต่อหน่วยงานการไปรษณีย์

ข) ความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง

ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบต่อผู้ส่งหรือผู้รับตราส่ง แล้วแต่กรณี ในการที่ของสูญหายเสียหาย หรือส่งมอบช้า ซึ่งได้เกิดขึ้นตั้งแต่ผู้ขนส่งได้รับมอบของจนถึงเวลาที่ได้ส่งมอบของนั้น การส่งมอบช้าคือ (1) ผู้ขนส่งไม่สามารถส่งมอบของได้ภายในเวลาที่กำหนด (2) ผู้ขนส่งไม่สามารถส่งมอบของได้ภายในเวลาอันควร ในกรณีที่มีได้กำหนดเวลาส่งมอบไว้ (มาตรา 28)

ค) ข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง แบ่งเป็นข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่งตามธรรมดาและข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่งจากสภาพความเสี่ยงภัยพิเศษ

²สำนักงานกฤษฎีกา, เหตุผลท้ายพระราชบัญญัติการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ.2557, สืบค้นวันที่ 7 มิ.ย.2561, [ระบบออนไลน์] ที่มา: <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%A1140/%A1140-20-2556-a0001.htm>

I) ข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่งตามธรรมดา ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดชอบในการที่ของสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้า หากพิสูจน์ได้ว่าการสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้า นั้นเกิดขึ้นหรือ เป็นผลจากเหตุ ดังต่อไปนี้ (1) เหตุสุดวิสัย (2) สภาพแห่งของนั้นเอง (3) การกระทำโดยจงใจหรือ ประมาทเลินเล่อของผู้ส่งหรือผู้รับตราส่ง หรือ (4) การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ส่งหรือผู้รับตราส่ง แล้วแต่กรณี เว้นแต่เป็นผลจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือความ ประมาทเลินเล่อของผู้ขนส่ง หรือบุคคลที่ผู้ขนส่งต้องร่วมรับผิดชอบ (มาตรา 32)

II) ข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่งจากสภาพความเสี่ยงภัยพิเศษ (มาตรา 33)

ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดชอบในการที่ของสูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้า หากพิสูจน์ได้ว่าการ สูญหาย เสียหาย หรือส่งมอบชักช้า นั้น เกิดขึ้นหรือเป็นผลจากสภาพความเสี่ยงภัยพิเศษ ในกรณี ดังต่อไปนี้

(1) ผู้ส่ง ได้มอบของ โดยไม่บรรจุหีบห่อ หรือสภาพหีบห่อบกพร่องหรือไม่เหมาะสม อันทำ ให้ของนั้นเสื่อมสภาพหรือเสียหาย

(2) ผู้ส่ง ได้มอบของ โดยไม่ทำเครื่องหมาย หรือไม่ระบุจำนวนหีบห่อให้ชัดเจน หรือให้ ครบถ้วน

(3) การใช้รถที่ไม่มีวีตสุคคุมสินค้า ซึ่งได้ตกลงและได้จัดแจ้งในใบตราส่ง เว้นแต่ปรากฏว่า ของนั้นมีปริมาณลดลงอย่างผิดปกติหรือของที่เป็นหีบห่อสูญหาย

(4) การยกขน การบรรทุก การจัดเรียง หรือการขนถ่ายของซึ่ง ได้กระทำโดยผู้ส่ง ผู้รับตราส่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว

(5) การขนส่งของ ที่ง่ายต่อความสูญหาย หรือเสียหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการแตกหัก เป็น สนิม เน่าเปื่อยแห้ง รั่ว หรือการกระทำของแมลงหรือสัตว์อื่น ทั้งนี้ ถ้าการขนส่งนั้น ได้ใช้รถที่มี อุปกรณ์พิเศษเพื่อควบคุมอุณหภูมิหรือความชื้นของอากาศ ผู้ขนส่งต้องพิสูจน์ด้วยว่าตน ได้ปฏิบัติ ตามหน้าที่ที่พึงกระทำในการใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์นั้น รวมทั้งตามคำสั่งพิเศษที่ตน ได้รับมา ครบถ้วนแล้ว หรือ

(6) การรับขนปลุ่สัตว์

ง) อายุความฟ้องคดี (มาตรา 42)

อายุความ 1 ปี กรณีผู้ส่งฟ้องผู้ขนส่งกรณีสูญหาย เสียหายหรือส่งมอบชักช้า สิทธิเรียกร้อง อันเกิดจากการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศไม่ว่าจะมีมูลจากสัญญาหรือมูลละเมิด

อายุความ 3 ปี กรณีผู้ส่งฟ้องผู้ขนส่ง ลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้ขนส่งช่วงจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบนับตั้งแต่วันครบกำหนดเวลาส่งมอบของ หรือ

อายุความ 60 วัน นับแต่วันที่ผู้ขนส่งได้รับมอบของจากผู้ส่ง หากไม่มีกำหนดวันส่งมอบของ กรณีผู้ส่งฟ้องผู้ขนส่ง ลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้ขนส่งช่วงจากการกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการรับขนคน โดยสารทางถนน ระหว่างประเทศ พ.ศ.2557

1) มีข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการขนส่งไว้ให้จำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่งไว้ไม่เกินกิโลกรัมละแปดจุดสามสามหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินต่อน้ำหนักทั้งหมดแห่งของที่สูญหายหรือเสียหายนั้น (มาตรา 36) ซึ่งต่างกับข้อความตามร่างพระราชบัญญัติการรับขนคน โดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ....ซึ่งมีข้อความกำหนด “ข้อจำกัดความรับผิดชอบให้ผู้ประกอบการฯ จะรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายไม่เกิน 9,000 SDR ต่อกัน โดยสารแต่ละคนต่อหนึ่งเหตุการณ์ ในกรณีที่คนโดยสารตาย หรือบาดเจ็บทางร่างกายหรือจิตใจ” และต่างจากหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ผู้ประกอบการฯ จะไม่สามารถจำกัดความรับผิดชอบของตัวเองได้³

4.2.2 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากการคมนาคมและขนส่งทางบกได้เจริญก้าวหน้าขยายตัวไปทั่วประเทศและเชื่อมโยงไปยังประเทศใกล้เคียง และจำนวนยานพาหนะในท้องถนนและทางหลวง ได้ทวีจำนวนขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนนและพิธีสารว่าด้วยเครื่องหมายและสัญญาณตามถนน สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกซึ่งได้ใช้บังคับมาว่าสี่สิบปี ให้เหมาะสมกับสภาพการจราจรและจำนวนยานพาหนะที่เพิ่มขึ้น และเพื่อความปลอดภัยแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชน โดยมีการแก้ไขพระราชบัญญัติจราจรมาแล้วทั้งหมด 11 ครั้ง การแก้ไขครั้งล่าสุดเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2559 โดยมีการนำระบบการชำระเงินด้วยวิธีการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพื่อการชำระค่าสินค้าและบริการ สมควรเพิ่มช่องทางการชำระค่าปรับตาม

³ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, สรุปเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติที่จะเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน 5 ฉบับ, (2557), สืบค้นวันที่ 7 มิ.ย.2561, [ระบบออนไลน์] ที่มา: <http://click.senate.go.th/wp-content/uploads/2014/09/บทสรุปร่างพรบ.pdf>

ใบสั่งด้วยวิธีการดังกล่าวในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่เรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถในการชำระค่าปรับตามใบสั่ง

หลักเกณฑ์ที่มีสาระสำคัญตามกฎหมายฉบับนี้

ก) ขอบเขตการใช้บังคับ

ใช้กับ “การจราจร” หมายความว่า การใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง จี๋ หรือไล่ ต้อนสัตว์ “ทาง” หมายความว่า ทางเดินรถ ช่องเดินรถ ช่องเดินรถประจำทาง ไหล่ทาง ทางเท้า ทางข้าม ทางร่วมทางแยก ทางลาด ทางโค้ง สะพาน และลานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางส่วนบุคคลที่เจ้าของยินยอมให้ประชาชนใช้ในการจราจรหรือที่เจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศให้เป็นทางตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย แต่ไม่รวมไปถึงทางรถไฟ (มาตรา 4)

“รถ” หมายความว่า ยานพาหนะทางบกทุกชนิด เว้นแต่รถไฟและรถราง “รถยนต์” หมายความว่า รถที่มีล้อตั้งแต่สามล้อและเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น ยกเว้นรถที่เดินบนราง (มาตรา 4 (16))

“รถแท็กซี่” หมายความว่า รถยนต์ที่ใช้รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (มาตรา 4 (24))

“ผู้ขับขี่” หมายความว่า ผู้ขับรถ ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง ผู้ลากขึ้นยานพาหนะ (มาตรา 4 (28))

ข) ความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง

รถที่ใช้บรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของ จะใช้บรรทุกในลักษณะใดโดยรถชนิดหรือประเภทใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 18)

ในการใช้ทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้รถชนหรือโดนคนเดินเท้าไม่ว่าจะอยู่ ณ ส่วนใดของทาง และต้องให้สัญญาณเตือนคนเดินเท้าให้รู้ตัวเมื่อจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็ก คนชราหรือคนพิการที่กำลังใช้ทาง ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการควบคุมรถของตน (มาตรา 32)

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถ (1) ในขณะที่อ่อนความสามารถในอันที่จะขับ (2) ในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น (3) ในลักษณะกีดขวางการจราจร (4) โดยประมาทหรือนำพาดเสียว อันอาจเกิด

อันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน (5) ในลักษณะที่ผิดปกติวิสัยของการขับรถตามธรรมดา หรือไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้าหรือด้านหลัง ด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้านได้พอแก่ความปลอดภัย (6) คร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่เมื่อเปลี่ยนช่องเดินรถ เลี้ยวรถ หรือกลับรถ (7) บนทางเท้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร เว้นแต่รถลากเข็นสำหรับทารก คนป่วยหรือคนพิการ (8) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น (9) ในขณะที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนา โดยผู้ขับขี่ไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น (มาตรา 43)

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ทั้งนี้ ตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 43 ทวิ)

ค) ความรับผิดชอบของผู้ขับขี่รถบรรทุกโดยसार

ห้ามมิให้เจ้าของรถบรรทุกทุกคน โดยसार ผู้ขับขี่รถบรรทุกทุกคน โดยसार ผู้เก็บค่าโดยสาร หรือบุคคลใดที่มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับรถบรรทุกทุกคน โดยसार เรียกให้คนขึ้นรถโดยส่งเสียงอื้ออึง หรือในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คน โดยसारหรือผู้อื่น หรือต้อน ดึง เหนี่ยว หรือยัดยื้อ คน หรือสิ่งของของคนนั้นเพื่อให้คนขึ้นรถบรรทุกทุกคน โดยसारคันใดคันหนึ่ง (มาตรา 86)

ห้ามมิให้เจ้าของรถบรรทุกทุกคน โดยसार ผู้ขับขี่รถบรรทุกทุกคน โดยसार หรือผู้เก็บค่าโดยสาร ปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกทุกคน โดยसारโดยไม่มีเหตุอันสมควร (มาตรา 87)

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถบรรทุกทุกคน โดยसारหรือผู้เก็บค่าโดยสารรับบรรทุกทุกคน โดยसारเกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด ในการนับจำนวนคน โดยसारให้ถือว่าเด็กอายุไม่เกินสิบปีจำนวนสองคนเท่ากับคนโดยसारหนึ่งคน (มาตรา 89)

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถบรรทุกทุกคน โดยसार(1) ขับรถเที่ยวเร่หาคนขึ้นรถ(2) จอดรถเป็นคันหัวแถวของรถคันอื่น ห่างจากเครื่องหมายจราจรเกินหนึ่งเมตร(3) จอดรถห่างจากท้ายรถคันหน้าเกินหนึ่งเมตร (มาตรา 90)

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถบรรทุกทุกคน โดยसारหรือผู้เก็บค่าโดยสาร(1) สูบบุหรี่หรือสูบบุหรี่ในขณะที่ขับรถหรือในขณะที่ทำหน้าที่เก็บค่าโดยสาร(2) กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าว หรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคน โดยसारหรือผู้อื่น (มาตรา 91)

ง) ความรับผิดชอบของผู้ขับขี่รถแท็กซี่

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่ปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสาร เว้นแต่การบรรทุกนั้นน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่คนหรือแก่คนโดยสาร ในกรณีที่ผู้ขับขี่รถแท็กซี่มีความประสงค์จะไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสารให้แสดงป้ายงดรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร (มาตรา 93)

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่รับบรรทุกคนโดยสารเกินจำนวนที่ได้กำหนดไว้ในใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ในการนับจำนวนคนโดยสารให้ถือว่าเด็กอายุไม่เกินสิบปีจำนวนสองคนเท่ากับคนโดยสารหนึ่งคน (มาตรา 94)

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่เรียกเก็บค่าโดยสารเกินอัตราที่ปรากฏจากมาตรแท็กซี่ ลักษณะและวิธีการใช้มาตรแท็กซี่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 96)

ในขณะที่ขับรถ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่(1) สูบบุหรี่ เปิดวิทยุ หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสาร(2) ยื่นมือ แขน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย ออกนอกรถ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้สัญญาณตามมาตรา 37 (3) จับคันบังคับรถด้วยมือเพียงข้างเดียว เว้นแต่มีเหตุจำเป็น(4) ใช้เสียงสัญญาณเมื่อเข้าไปในบริเวณ โรงพยาบาล สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษา(5) ใช้เสียงสัญญาณแตรเพื่อเร่งรถอื่น(6) แชนหรือตัดหน้ารถอื่น ในลักษณะฉวัดเฉวียนเป็นที่น่าหวาดเกรงว่าจะเกิดอันตราย(7) ขับรถเข้าในบริเวณบ้านของผู้อื่น(8) รับคนโดยสารภายในบริเวณที่เจ้าพนักงานจราจรได้กำหนดเครื่องหมายจราจรห้ามรับคนโดยสาร (9) กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าว หรือแสดงกริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสารหรือผู้อื่น (มาตรา 99)

ผู้ขับขี่รถแท็กซี่ต้องพาคนโดยสารไปยังสถานที่ที่จ้างตามเส้นทางที่สั้นที่สุดหรือเส้นทางที่ไม่อ้อมเกินควร และต้องส่งคนโดยสาร ณ สถานที่ตามที่ได้ตกลงกันไว้ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่พาคนโดยสารไปทอดทิ้งระหว่างทางไม่ว่าด้วยประการใด ๆ(มาตรา 100)

จ) บทกำหนดโทษ

ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 43 (3) (4) (6) (7) หรือ (9) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สี่ร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท (มาตรา 157)

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 43 (1) (5) หรือ (8) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 160)

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 43 (2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และ ให้ศาลสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ของผู้นั้น มีกำหนดไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ (มาตรา 160 ตรี)

ผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการที่ทำให้มีการตรวจสอบผู้ขับขี่ตามมาตรา 43 ทวิ หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจการที่ทำให้มีการทดสอบผู้ขับขี่ตามมาตรา 43 ตรี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท (มาตรา 157/1)

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 17 วรรคหนึ่ง มาตรา 28 หรือมาตรา 100 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือ ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 17 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 158)

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 92 มาตรา 93 มาตรา 94 วรรคหนึ่ง มาตรา 95 มาตรา 99 มาตรา 127 มาตรา 128 หรือ ไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดตามมาตรา 15 วรรคสอง หรือ ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 77 วรรคสอง หรือมาตรา 96 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท (มาตรา 152)